

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565
รหัสวิชา/ชื่อวิชา สค. 214 สวัสดิการสังคมกับระบบการคุ้มครองทางสังคม
(SW 214: Social Welfare and Social Protection)
หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปี 2563
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)
ระหว่างวันที่ 8 สิงหาคม - วันที่ 26 พฤศจิกายน 2565

1. อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา พร้อมข้อมูลการติดต่อ

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	E-mail address	สถานที่ติดต่อ/ห้องพัก
8700/03	รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณวดี พูลพอกสิน	wanwadee@tu.ac.th	สค.717 (รังสิต)

หมายเหตุ: รายวิชานี้ มีบรรยายจำนวน 3 กลุ่ม ในวันและเวลาเดียวกัน (ห้องเรียนนี้เป็นกลุ่มที่ 3)

2. วันและเวลาบรรยาย

(1) ทุกวันศุกร์ เวลา 09.30-12.30 น. ห้องบรรยาย SC 1019

(2) กรณีบรรยายออนไลน์ ผ่านระบบ MST

ห้องเรียนชื่อ “SW 214 (ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 กลุ่ม 870003)” team code: obusow6

วันสอบ

สอบกลางภาค ศุกร์ที่ 30 กันยายน 2565 (12.00-13.30)

สอบปลายภาค ศุกร์ที่ 9 ธันวาคม 2565 (เช้า)

3. จุดมุ่งหมายของรายวิชา Purposes of the course

เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นต่อไปนี้

- (1) แนวคิด หลักการ พัฒนาการของสวัสดิการสังคมไทย
- (2) แนวคิดพื้นฐานของความมั่นคงของมนุษย์ สิทธิมนุษยชน ความเป็นธรรมทางสังคม สิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ
- (3) แนวคิดเกี่ยวกับระบบความมั่นคงทางสังคม ระบบการคุ้มครองทางสังคมและโครงข่ายการคุ้มครองทางสังคม
- (4) การจัดการความเสี่ยงทางสังคมจากวิกฤตเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติ รัฐสวัสดิการ
- (5) ปัจจัยในระดับสากล ภูมิภาค และท้องถิ่น ที่ส่งผลต่อระบบสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้งองค์ประกอบ หลักการ กลไก และบทบาทและความสำคัญของระบบสวัสดิการสังคมในระดับต่างๆ ที่มีต่อความมั่นคงของมนุษย์และการพัฒนามนุษย์

4. แนวสังเขปการบรรยาย Course Description

แนวคิด หลักการ พัฒนาการของสวัสดิการสังคม ความมั่นคงของมนุษย์ สิทธิมนุษยชน ความเป็นธรรมทางสังคม สิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ ระบบความมั่นคงทางสังคม ระบบการคุ้มครองทางสังคม โครงข่ายการคุ้มครองทางสังคม การจัดการความเสี่ยงทางสังคมจากวิกฤติเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติ รัฐสวัสดิการ ปัจจัยในระดับสากล ภูมิภาค และท้องถิ่น ที่ส่งผลต่อระบบสวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์ประกอบ หลักการ กลไก และบทบาทและความสำคัญของระบบสวัสดิการสังคมในระดับต่างๆ ที่มีต่อความมั่นคงของมนุษย์และการพัฒนามนุษย์

Concepts, principles, and development of social welfare systems and human security; human rights and social justice; basic rights under constitution; social security and social protection; social safety nets; social risk management from economic and social crisis and calamities; components, principles, mechanisms, roles and significance of social welfare systems at different levels and their effects on human security and human development.

5. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชา

คุณธรรม จริยธรรม	ความรู้	ทักษะทางปัญญา	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ
(1) มีความเข้าใจและตระหนักเกี่ยวกับจริยธรรมทางวิชาชีพ จริยธรรมทางวิชาการ มีศีลธรรมอันดี บทบัญญัติทางกฎหมายและจิตอาสาเป็นเครื่องชี้นำการปฏิบัติงาน	(1) มีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและแนวคิดทางสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอันเป็นพื้นฐานของ การปฏิบัติงานทางสังคม สงเคราะห์และสวัสดิการสังคม	(1) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์		(3) มีทักษะในการสื่อสารในการพิทักษ์สิทธิผู้ใช้บริการ ชุมชนที่มีความหลากหลายด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	(1) สามารถสร้างสัมพันธ์ทางวิชาชีพในการทำงานทั้งในระดับบุคคลและครอบครัว กลุ่ม และชุมชน
	(2) มีความรู้ในวิชาการสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมที่จะช่วยให้เกิดการปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะนักสังคมสงเคราะห์ระดับปฏิบัติการทั่วไป (Generic Social Workers)				
	(3) มีความรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและระบบบริการสวัสดิการในระดับสากล ภูมิภาค ประเทศ และท้องถิ่น				

6. กฎกติกา/เกณฑ์การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้

กฎกติกาการเรียนการสอนในชั้นเรียน

ตรงต่อเวลา มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยน และแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน รวมทั้งเข้าชั้นเรียนทุกครั้ง

การวัดผล

วิธีการวัดผล	สัดส่วนคะแนน
การมีส่วนร่วมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน	10
Quiz ในชั้นเรียน (งานเดี่ยว) ในช่วงของการเรียนครั้งที่ 2-11	
รายงานกลุ่ม (รวม 30 คะแนน)	
รายงานในประเด็นที่สนใจและเกี่ยวข้องกับรายวิชา (งานกลุ่ม)	15
มีส่วนร่วมในการทำรายงานของกลุ่ม (มีแบบประเมินการมีส่วนร่วมโดยผู้สอนจัดเตรียมให้)	5
นำเสนอรายงาน	10
สอบกลางภาค	30
สอบปลายภาค	30
รวม	100 คะแนน

7. การประเมินผลการเรียน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนจะพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากวัดผลที่ได้ระบุไว้ข้างต้น โดยมีเกณฑ์มาตรฐานการประเมินผล/การตัดเกรด ตามที่ระบุไว้ในระบบสำนักทะเบียนของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยอยู่บนฐานของการตัดเกรดแบบอิงกลุ่ม

8. หัวข้อการเรียนการสอน/แผนการสอน

ผู้บรรยายหลัก: รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิดี พูลพอกสิน เวลาบรรยาย 09.30-12.30 น. (ครั้งละ 3 ชั่วโมง)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละครั้ง: นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และซักถามในชั้นเรียน รวมทั้งสามารถนำความรู้ ความเข้าใจนั้นๆ ต่อยอดและเชื่อมโยงได้กับเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการทำรายงานกลุ่มและงานเดี่ยว

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้
1 19 ส.ค. 2565	อธิบายและชี้แจงวิธีการเรียนการสอน การวัดผล หนังสืออ่านประกอบ การเรียนการสอน กำหนดข้อตกลงร่วมกัน	ผู้สอนอธิบายการเรียนการสอนในรายวิชาตามเค้าโครงการบรรยาย รวมทั้งแลกเปลี่ยน/ข้อตกลงร่วมกับนักศึกษา
2 26 ส.ค. 2565	แนวคิดความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security)	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และสะท้อนความคิดเห็น
3 2 ก.ย. 2565	สิทธิมนุษยชน (Human Rights)	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และสะท้อนความคิดเห็น
4 9 ก.ย. 2565	สิทธิขั้นพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และสะท้อนความคิดเห็น
5 16 ก.ย. 2565	-ความเป็นธรรมทางสังคม (Social Equality) -ระบบความมั่นคงทางสังคม (Social Security System)	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และสะท้อนความคิดเห็น
6 23 ก.ย. 2565	สรุปเนื้อหาก่อนการสอบกลางภาคผ่านสวัสดิการสุขภาพ (หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า และกองทุนประกันสังคม)	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และสรุปเนื้อหาผ่านตัวอย่างสวัสดิการสุขภาพ

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้
สัปดาห์สอบกลางภาค ช่วงวันที่ 25 กันยายน - วันที่ 2 ตุลาคม 2565 (วิชานี้มีการสอบกลางภาค)		
7 7 ต.ค. 2565	ระบบการคุ้มครองทางสังคม (Social Protection Floor)	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และสะท้อนความคิดเห็น ผ่านกรณีศึกษา
8 14 ต.ค. 2565	แนวคิด หลักการ และพัฒนาการของสวัสดิการสังคม (Concepts, principles, and social welfare development)	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และสะท้อนความคิดเห็นผ่านกรณีศึกษา
9 21 ต.ค. 2565	แนวคิดรัฐสวัสดิการ (Welfare State Concept)	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และสะท้อนความคิดเห็น ผ่านกรณีศึกษา
10 28 ต.ค. 2565	หลักการ บทบาท ความสำคัญ องค์ประกอบ และกลไกของ สวัสดิการสังคมต่อความมั่นคงของมนุษย์และการพัฒนามนุษย์	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และสะท้อนความคิดเห็น
11 4 พ.ย. 2565	-ปัจจัยสากล ภูมิภาค และท้องถิ่น ที่ส่งผลต่อระบบสวัสดิการ สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -การจัดการความเสี่ยงทางสังคมจากวิกฤติเศรษฐกิจ สังคม และภัยพิบัติ -กรณีตัวอย่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19	ผู้สอนใช้เอกสารบรรยาย power point โดยนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และสะท้อนความคิดเห็น พร้อมทั้งร่วมกันยกตัวอย่างประกอบสถานการณ์วิกฤติใน ปัจจุบัน
12 11 พ.ย. 2565	-การนำเสนองานกลุ่มของนักศึกษา	-นักศึกษานำเสนอรายงานโดยเอกสารตามที่คุณสอนกำหนด โดยผู้สอนและนักศึกษาร่วมแลกเปลี่ยน และให้ความ คิดเห็นในเนื้อหาารายงานที่นำเสนอของแต่ละกลุ่ม
13 18 พ.ย. 2565		
14 25 พ.ย. 2565	-สรุปเนื้อหาารายวิชา	-ร่วมสรุปแลกเปลี่ยนเนื้อหาารายวิชา และการสอบปลายภาค

9. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบ ตลอดจนดูคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้ภายใน 7 วันหลังประกาศผลการเรียน โดยสามารถเขียนยื่นคำร้องได้ที่งานการศึกษาและกิจการนักศึกษา ชั้น 2 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ศูนย์รังสิต

10. เอกสารอ้างอิงประกอบการเรียนการสอน

10.1 ตำราและเอกสารหลัก

- กิติพัฒน์ นนทบุรี ทุมะดุลย์. (2538). *นโยบายสังคมและสวัสดิการสังคม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พงษ์เทพ สันติกุล. (2556). *สวัสดิการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในยุคสมัยโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ระพีพรรณ คำหอม. (2557). *สวัสดิการสังคมกับสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- 4) สุรพล ปธานวนิช. (2547). *นโยบายสังคม: เส้นทางสู่รัฐสวัสดิการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- 5) สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2563). *รายงานความมั่นคงของมนุษย์ประเทศไทย ปี 2564*. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

10.2 เอกสารอื่นๆ

- 1) Asian Development Bank. (2013). *The Social Protection Index: Assessing Results for Asia and the Pacific*. Mandaluyong City, Philippines
- 2) Dolgoff, R., & Feldstein, D. (2007). *Understanding Social Welfare: A Search for Social Justice*. New York: Pearson/Allyn and Bacon.
- 3) ILO. (2017). *World Social Protection Report 2017–19: Universal Social Protection to Achieve the Sustainable Development Goals*. International Labour Office – Geneva: ILO, 2017
- 4) Gelos, G. (2020). *Monetary and Financial Policy Responses for Emerging Market and Developing Economies, Special Series on COVID-19, Monetary and Capital Markets Department (MCMMP), IMF, June 8, 2020*

ข้อมูลจากเว็บไซต์

Human security

<https://www.un.org/humansecurity/what-is-human-security/>

Policy Basics: Top Ten Facts about Social Security

<https://www.cbpp.org/research/social-security/top-ten-facts-about-social-security>

Social Protection Floor

<https://www.ilo.org/secsoc/areas-of-work/policy-development-and-applied-research/social-protection-floor/lang--en/index.htm>

Social Equality and Social Inequality

<https://academic.oup.com/book/1566/chapter-abstract/141059943?redirectedFrom=fulltext>

Universal Declaration of Human Rights

<https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>

เอกสารอื่นๆ ที่ต้องอ่านเพิ่มจะแจ้งให้ทราบในการเรียนแต่ละครั้ง